

Taalpost 1361

woensdag 31 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Ongeveer 1800 Belgen wilden vorig jaar hun naam veranderen.

Bron: [De Standaard](#)

- Voor de erkenning van de Nederlandse Gebarentaal wordt al vijftien jaar vergeefs gestreden.

Bron: [Kennislink](#)

- Casper Porton uit Hilversum spreekt tijdens zijn lessen Latijn zo veel mogelijk Latijn.

Bron: [De Gooi- en Eemlander](#)

2. Onze Taal van de maand: novemhernummer

In het nieuwe nummer van *Onze Taal*, dat deze week verschijnt, is er veel aandacht voor de 'taalcanon', een boek dat 12 november verschijnt. Daarin laten ongeveer vijftig taalkundigen hun licht schijnen over alles wat iedereen over taal zou moeten weten. Verder schrijft het blad over een bijzondere actie voor een Afrikaans woordenboek waarbij iedereen een woord kan sponsoren, analyseert de bekende taalkundige Jan Stroop de "abnormale" taal van het NOS Journaal en is er aandacht voor de ideeën van de Amerikaanse taalkundige en politiek adviseur George Lakoff over de rol van beeldspraak in de menselijke taal.

De inhoudsopgave staat op de [website van Onze Taal](#); wanneer u zich [nu abonneert](#), ligt het nieuwe nummer binnenkort ook bij u in de bus.

Inspiratie nodig voor sinterklaas- of kerstcadeaus? Blader eens door de taalboeken die Onze Taal aanbiedt!

3. Extra: twee talige Twitteraccounts

Het online taalleven lijkt zich steeds meer naar Twitter en Facebook te verplaatsen. Geregeld verschijnen er aardige nieuwe accounts. We noemen er vandaag twee.

- [@DagelijksCliche](#) twittert (vaker dan) dagelijks een cliché uit een enorme verzameling ('Morgenochtend ben je de eerste', 'Hou je wel een plekje vrij voor het toetje?').

- [@ItaliaansLeiden](#) (de afdeling Italiaans van de Universiteit Leiden) twittert iedere dag een Italiaans woord, met een vertaling in het Nederlands en vaak uitleg in het Italiaans over de etymologie.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor het archief [www.taalpost.nl](#). Afmelden kan [hier](#). U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1360

maandag 29 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Het Frans is al 500 jaar de gevangene van zijn grammatica, zegt de Franse schrijver Mickael Korvin.
Bron: [L'Express](#)

- Een school in de Nederlandse grensplaats Nieuw-Namen gaat Franse les aanbieden om te voorkomen dat ouders een school zoeken in Vlaanderen.
Bron: [BN/De Stem](#)

- De Filippijnse taal Tagalog is de snelstgroeiende taal van Canada.
Bron: [Global Nation Inquirer](#)

2. Taaltip: 'Het wordt me te veel / teveel'

'Het wordt me te veel' is juist. Tussen 'te' en 'veel' hoort hier een spatie te staan. Ook bijvoorbeeld 'te gortig' en 'te zwaar' zouden in deze zin los worden geschreven. In zinnen als 'Ik heb te veel gegeten', 'Er stond te veel wind' en 'Het was te veel van het goede' is eveneens 'te veel' juist.

'Teveel' is één woord als het een zelfstandig naamwoord is. Het moet dan dus vervangbaar zijn door een ander zelfstandig naamwoord, zoals 'overschot' of 'overdaad'. Bijvoorbeeld: 'Het teveel wordt terugbetaald' en 'Hij heeft een teveel aan energie.'

Meer uitleg en voorbeelden vindt u op onze [website](#).

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar voor onze opfrustraining taalregels (spelling, grammatica, leestekens) van 7 november in [Eindhoven](#) en voor de spellingcursus van 15 november in [Amsterdam](#)!

3. Extra: hét nieuwe woord van het jaar 2012

Woordenboekuitgever Van Dale is begonnen met woorden te verzamelen voor een nieuwe verkiezing van 'het woord van het jaar'. U kunt nu uw suggesties inzenden; vanaf 27 november kunnen bezoekers van de website van Van Dale vervolgens stemmen.

Het gaat eigenlijk om twee verkiezingen: een voor [Nederland](#) en een voor [Vlaanderen](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor aanmelden, afmelden en het archief www.taalpost.nl. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1359

vrijdag 26 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- In een deel van de Brusselse gemeente Schaarbeek worden zo veel talen door elkaar gesproken, dat een wijkwoordenboek nodig is om elkaar te begrijpen.

Bron: [Brusselnieuws.be](#)

- *Profielen*, het magazine van de Hogeschool van Rotterdam, gaat op zoek naar het lelijkste onderwijswoord.

Bron: [DUB](#)

- De onlineversie van het *Groninger zakwoordenboek* maakt het iedereen mogelijk om woorden uit en in het Gronings te vertalen.

Bron: [Groningsonline.nl](#)

2. Onderzoek: taalafstand tussen Nederland en Vlaanderen

De Vlaamse taalwetenschapper Tom Ruette [onderzocht](#) de afstanden tussen de verschillende registers – de taalvariëteiten die we gebruiken in verschillende situaties – in het Nederlandse taalgebied. Spontaan zou je denken: de grootste afstanden vind je als je de verschillende registers van Nederland en België vergelijkt, want daar bestaat ook een fysieke afstand. Dat is echter niet zo: de afstanden tussen de verschillende registers binnen Nederland en België zijn systematisch groter dan die tussen Nederland en België. Het dagelijks taalgebruik in Vlaanderen en de taal van het Belgisch Staatsblad verschillen bijvoorbeeld onderling veel sterker dan de taal van het Belgisch en het Nederlands Staatsblad.

Spelling, grammatica, leestekens, tekstvorm: voor elk wat wils in de boekenserie [Taal geregeld](#).

3. Uitslag wedstrijd *Hun verloedere me taal*

Op welk eiland houdt Lydia Rood kampen voor kinderen? Dat vroegen we in Taalpost 1353. Het juiste antwoord was 'het Drakeneiland'.

De vijf exemplaren van de papieren versie van *Hun verloedere me taal* gaan naar Daphne Schaap, Ruud Emonds, André Roosma, Ahmad Kasanrawi en Kim Van Herp.

4. Wedstrijd *Mieters*

Wim Daniëls is de vaste columnist van het Nederlandse radioprogramma *Spijkers met Koppen*, is geregeld als 'taalprofessor' te gast bij *Pauw & Witteman* en is bovendien op YouTube actief als 'Taalwim'. In zijn nieuwe boek *Mieters* buigt hij zich over de taal van de jaren vijftig. Nederland werd toen overspoeld door nieuwe (taal)invloeden op muziek (*bebop*), mobiliteit (*bromfiets*) en mode (*bikini*). Daniëls herontdekt en verklaart talloze termen die toen ontstonden en beschrijft maatschappelijke ontwikkelingen die typerend waren voor die periode.

Taalpost mag drie exemplaren van *Mieters* weggeven. Beantwoord deze vraag: wat is het persoonlijke record van Wim Daniëls in het 'balletje hooghouden in de tuin' dat hij in 1992 vestigde? Mail uw antwoord en adresgegevens vóór donderdag 8 november naar [de redactie](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor aanmelden, afmelden en het archief [www.taalpost.nl](#). U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1358

woensdag 24 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: Genootschap Onze Taal

1. Taalnieuws

- Het Gentse gezin Pot mag zijn pasgeboren dochter niet Bloem noemen.

Bron: [Het Laatste Nieuws](#)

- De Zeeuwse band Bløf denkt dat er onder Nederlandse popartiesten nog altijd een zweem van schaamte hangt over het zingen in de moedertaal.

Bron: [Nu.nl](#)

- De taalgrenswatcher maakt zijn comeback.

Bron: [De Morgen](#)

2. Hom of kuit: werkt Rotterdamse actie tegen straattaal?

De gemeente Rotterdam wil met de campagne 'Jouw taal, zijn taal' mbo-scholieren helpen hun beheersing van de Nederlandse schrijftaal op te vijzelen.

Daarvoor is er onder meer een website die de taalbeheersing van de jongeren test en een platform met oefeningen gericht op spelling, woordkeus en grammatica. De taalkundige Frank Jansen zet op de [website van Onze Taal](#) de argumenten pro en contra deze aanpak naast elkaar en nodigt u uit om uw mening te geven.

Waar spreken ze Lijs? Wat deed men vroeger op de Raamweg? Welk dier legt windeieren? Is het ergens goed toeven of goed vertoeven? Je leest het allemaal op [de Taalkalender 2013 van Onze Taal](#) (€ 14,95). Met natuurlijk ook wekelijks taalkronkels: 'Bierbuik zit deels tussen de oren'.

3. Extra: derde Klein Dictee van de Taaltelefoon

De Taaltelefoon, de taaladviesdienst van de Vlaamse overheid, houdt voor de derde keer zijn Klein Dictee, dat u van achter uw pc kunt maken. Als u bij dit online dictee fouten maakt, kunt u daarvan leren: na de wedstrijd krijgt iedere deelnemer een correctiesleutel. Dit jaar werkt de Taaltelefoon samen met de radiozender Studio Brussel; in een filmpje leest Roos Van Acker de [dicteetekst](#) voor.

De hoofdprijs is iets voor sterke spellers, want het is een reis naar de Eyjafjallajökull. De wedstrijd loopt tot donderdag 8 november, 12 uur.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor aanmelden, afmelden en het archief www.taalpost.nl. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1357

maandag 22 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: Genootschap Onze Taal

1. Taalnieuws

- Sms'en of 'text-talk' heeft het Engels op allerlei manieren veranderd.

Bron: [Dutch Cowboys](#)

- Een schepen van Vlaamse Zaken en Inburgering moet in de stad Aalst de Nederlandse taal beschermen tegen het 'spoorwegfenomeen'.

Bron: [Het Laatste Nieuws](#)

- Er komen cd's met de verschillende Zeeuwse dialecten.

Bron: [Omroep Zeeland](#)

2. Taaltip: *de een-na-laatste / de op een na laatste aflevering*

Sommige mensen vinden dat de constructie *de een-na-laatste aflevering* niet klopt: letterlijk zou dit namelijk betekenen dat er ná de laatste aflevering (de slotaflevering) nóg een aflevering is geweest. En dat kan natuurlijk niet, want dan zou de slotaflevering niet de laatste zijn.

Maar *een-na-laatste* moet niet letterlijk worden opgevat. Het is een verkorting van *op een na laatste*; het betekent 'voorlaatste'. *Op een na* betekent 'één uitgezonderd, één niet meegerekend'. De volledige woordgroep *op een na laatste* wordt met spaties geschreven, de verkorte versie *een-na-laatste* met streepjes.

Ook constructies als *een-na-grootste*, *een-na-mooiste* en *een-na-fijnste* bestaan, maar *een-na-laatste* is het meest 'ingeburgerd' als vaste combinatie. Het bijvoeglijk naamwoord *een-na-laast(e)* is onder meer opgenomen in Van Dale, het Groene Boekje en het Witte Boekje.

(advertentie)

De leukste kalenders voor 2013: de Kindertaalkalender en Geschiedeniskalender. [Bestel nu met € 2,50 korting!](#)

3. Extra: Wereldstotterdag

Vandaag is het Wereldstotterdag. Die krijgt in België extra aandacht, omdat vorig jaar de [Belgische Stottervereniging](#) (BSV) is opgericht. De initiatiefnemer van de BSV is de regisseur Erik Lamens, die in 1998 de confronterende korte film [To speak](#) maakte. Hij putte daarvoor uit zijn eigen ervaringen als stotteraar.

In België stotteren naar schatting 100.000 mensen; dat betekent dat er ongeveer 60.000 stotteraars in Vlaanderen zijn.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor aanmelden, afmelden en het archief www.taalpost.nl. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1356

vrijdag 19 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: Genootschap Onze Taal

1. Taalnieuws

- De internationale strijd tegen het analfabetisme stagneert.

Bron: [AD](#)

- Voetballer John Terry van Chelsea is definitief veroordeeld voor racistisch taalgebruik.

Bron: [Washington Post](#)

- Het Koreaanse schrijfsysteem is wereldkampioen alfabetten geworden.

Bron: [Korea Times](#)

2. Artikel van de maand: 'De taal van de nederhop'

De taalkundige Vivien Waszink schreef voor de oktobereditie van *Onze Taal* een artikel over nederhop. In dat artikel laat ze zien dat Nederlandstalige hiphop weliswaar vaak over geweld gaat en veel woorden bevat die nogal grof zijn, maar dat nederhop toch vooral veel waardevoels toevoegt aan de Nederlandse taal.

Waszinks werkgever, het Instituut voor Nederlandse Lexicologie, heeft nu haar artikel (en een interview dat ze onlangs op de radio in de *TROS Nieuwsshow* gaf) [online gezet](#). U kunt het artikel ook op papier lezen als u zich nu als lid-abonnee [aanmeldt bij Onze Taal](#).

Woont u in Brabant of Limburg en wilt u uw kennis van spelling, grammatica en leestekens opfrissen? Volg dan de opfriscursus van Onze Taal in Eindhoven op [woensdag 7 november](#).

3. Extra: *Dat is andere taal!*

Aanstaande maandag wordt alweer de een-na-laatste aflevering uitgezonden van de Nederlandse tv-serie *Dat is andere taal!* De zanger Stef Bos vertelt daarin over zijn bijzondere band met het Veenendaals.

Dat dit bijna de laatste aflevering is, betekent ook dat bijna alle afleveringen nu online te bekijken zijn [op de website van het programma](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor aanmelden, afmelden en het archief www.taalpost.nl. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1355

woensdag 17 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: Genootschap Onze Taal

1. Taalnieuws

- Vlaamse universiteiten zijn bezorgd over de 'te strenge' taaleisen Engels aan docenten.

Bron: [De Standaard](#)

- De alarmcentrale 112 in Friesland moet ook Fries kunnen verstaan.

Bron: [NOS](#)

- De Tunesische president Marzouki nodigt Fransen uit om Arabisch te leren.

Bron: [Afrik.com](#)

2. Extra: Nederland vertaalt

Een onderdeel van de jaarlijkse vertaalmanifestatie van het Nederlandse Prins Bernhard Cultuurfonds is een vertaalwedstrijd voor jongeren, waarin scholieren van 14 tot 19 jaar songteksten vertalen, van het Engels naar het Nederlands en andersom.

De te vertalen teksten zijn dit jaar 'Sterrenstof' van De Jeugd van Tegenwoordig en 'Somebody that I used to know' van Gotye. Deze week lanceert het Cultuurfonds, als onderdeel van de wedstrijd, een speciale Facebookpagina 'Muziek Vertaalt'. De pagina toont Youtubefilmpjes van artiesten die hun eigen vertalingen van bekende songteksten zingen. (De redactie van Taalpost heeft deze pagina vooralsnog nergens kunnen vinden. Wel is er [een pagina over de wedstrijd op de website van het Cultuurfonds](#).)

Woont u in Brabant of Limburg en wilt u uw kennis van spelling, grammatica en leestekens opfrissen? Volg dan een [taaltraining van Onze Taal in Eindhoven](#) op woensdag 7 november.

3. Extra: studieweekende Esperanto

Had u altijd al eens Esperanto willen leren? De vereniging Esperanto Nederland biedt de mogelijkheid om dit te doen in het weekeinde van 2-4 november in Schoonloo. De kosten voor dit studieweekend bedragen € 70,- p.p. Aanmelden kan nog tot en met aanstaande vrijdag. Meer informatie vindt u op de [website van de vereniging](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor aanmelden, afmelden en het archief www.taalpost.nl. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1354

maandag 15 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Steeds meer Nederlandse basisscholen geven al vroeg les in vreemde talen.

Bron: [NOS](#)

- Kiezers hebben een voorkeur voor politici met een lage stem.

Bron: [VRT](#)

- De genomineerden voor de Taalprijs van de VRT zijn bekend.

Bron: [Tv-visie](#)

2. Taaltip: 'De meeste soa/soa's zijn goed te genezen'

'De meeste soa's zijn goed te genezen' is juist.

Soa staat voor 'seksueel overdraagbare aandoening', een enkelvoud. Het zou verwarrend zijn om ook het meervoudige 'seksueel overdraagbare aandoeningen' af te korten als soa – ook al komen de drie beginletters overeen. Het uitgangspunt is dat soa een zelfstandig woord is met een gewoon, regelmatig meervoud *soa's*.

Enkele vergelijkbare gevallen zijn *toa* ('technisch onderwijsassistent'), *ama* ('alleenstaande minderjarige asielzoeker') en *BV* ('bekende Vlaming'), met als meervoud respectievelijk *toa's*, *ama's* en *BV's*.

Laat anderen ook kennismaken met Taalpost: stuur deze aflevering aan iemand door!

3. Extra: wedstrijd nieuwe taalregel

In geen enkele taal is alles helemaal tot in de puntjes geregeld. Op welke plaats in de zin zet je bijvoorbeeld de woorden 'eerlijk gezegd'? Voorin, in het midden, of achterin? Het online tijdschrift voor de neerlandistiek *Neder-L* schrijft deze week een [wedstrijd](#) uit voor iedereen die een zo serieus mogelijk ogende, gloednieuwe taalregel verzint. Het is een wedstrijd met een knipoog – niemand verwacht dat de regel ook echt ingevoerd gaat worden – maar wel met een echte prijs.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor aanmelden, afmelden en het archief www.taalpost.nl. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1353

vrijdag 12 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Het Frans wordt steeds minder populair op Nederlandse middelbare scholen.

Bron: [De Gelderlander](#)

- De Bond tegen vloeken schrikt van het taalgebruik in kinderboeken.

Bron: [Trouw](#)

- Wielrenners gebruiken een geheimtaal om over doping te praten.

Bron: [Bloomsberg Businessweek](#)

2. Masterclass van het jaar: 'Op zoek naar taal in het kinderebrein'

Scholieren die een profielwerkstuk willen schrijven over kindertaalverwerving, kunnen daarvoor terecht aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Die organiseert in de loop van dit studiejaar een aantal 'masterclasses' over dit onderwerp. Aan de orde komen onder andere allerlei vragen over de manier waarop kinderen taal leren: Hoe snel gaat dat? Waarom praten mensen zo gek tegen baby's? Welke woorden leren kinderen het eerst? En je leert ook hoe je zelf een onderzoekje kunt doen.

Meer informatie vind je bij [de universiteit](#).

advertentie

[Congres De nieuwe taal op 22 november](#): hoe verandert taal de wereld en hoe verandert de wereld onze taal. Nieuwe taal voor taalprofessionals, opleiders en taalgebruikers: 24 parallelsessies.

3. Uitslag wedstrijd Azra Magazine

De wedstrijdvrage in Taalpost 1347 luidde: wat was het thema van het allereerste nummer van *Azra Magazine*? Het juiste antwoord is: 'De schrijver schrijft historie.' De vijf exemplaren van het nieuwste nummer van *Azra Magazine* gaan naar: Klaas Bil, Anneke van Bemmelen, Pim van der Kleij, Marguerite Overtoom en Karien Peperkamp.

Gisteren in Woordpost: [doordesemd](#). Gratis aanmelden kan [hier](#).

Gisteren in Woordspot (voor scholieren): [grandioos](#). Volg Woordspot via [Twitter](#) of [Facebook](#).

4. Wedstrijd Hun verloedere me taal

Enkele maanden geleden gaven we digitale versies weg van *Hun verloedere me taal* van [Lydia Rood](#). We hebben nu ook vijf exemplaren van de papieren versie om weg te geven. Beantwoord deze vraag: op welk eiland houdt Lydia Rood kampen voor kinderen? Stuur uw antwoord en adresgegevens naar de [redactie](#) van Taalpost.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor aanmelden, afmelden en het archief www.taalpost.nl. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1352

woensdag 10 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: Genootschap Onze Taal

1. Taalnieuws

- Het zou kunnen dat moeders met een depressie de taalvaardigheid van hun kinderen negatief beïnvloeden.

Bron: [CNN](#)

- De stad Gent schakelt webcamtolken in voor hulp- en dienstverlening.

Bron: [De Morgen](#)

- Het Frans van jonge Vlaamse onderwijzers is vaak ondermaats.

Bron: [Het Nieuwsblad](#)

2. Talenknobbel: groter brein door taal te leren

Als mensen intensief een nieuwe taal leren, groeien bepaalde delen van het brein: de hippocampus en drie gebieden in de hersenschors. Bij mensen die cognitieve wetenschappen of geneeskunde studeren, is dat niet het geval. Dat blijkt uit een [Zweeds onderzoek](#). Een taal leren of verschillende talen beheersen zou ook helpen om geestelijk in vorm te blijven.

advertentie

Congres De nieuwe taal op 22 november: hoe verandert taal de wereld en hoe verandert de wereld onze taal. Nieuwe taal voor taalprofessionals, opleiders en taalgebruikers: 24 parallelsessies.

3. Extra: nieuwe naam voor IJsland

De IJslandse economie heeft flink wat achterstand in te halen en daarom draait de toeristische promotiemachine op volle toeren. Zo is er de actie [Iceland by another name](#). Daarin wordt mensen gevraagd via een website en sociale media voorstellen te doen voor een nieuwe landnaam. De winnende naam krijgt een plaatsje op de IJslandse kalender en de bedenker van de naam wordt gelauwerd met een eretitel en een stukje IJsland dat zijn of haar naam mag dragen. Enkele opvallende inzendingen zijn: Ride-a-whaleland, Expatriotland en Best4x4byfarland.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor aanmelden, afmelden en het archief www.taalpost.nl. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1351

maandag 8 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: Genootschap Onze Taal

1. Taalnieuws

- Google gebruikt voor toepassingen met spraakherkenning een neurale computernetwerk, dat functioneert zoals het menselijk brein.

Bron: [Nu.nl](#)

- Schotse dialectwoorden waarvan men dacht dat ze uitgestorven waren, duiken plots weer op in andere dialecten in Schotland.

Bron: [Scotland on Sunday](#)

- Klopt het dat bepaalde talen sneller gesproken worden dan andere?

Bron: [Slate](#)

2. Taaltip: *dezer dagen*

De woordcombinatie *dezer dagen* komt in de woordenboeken voor in de betekenissen 'binnenkort' en 'onlangs'. In de zin 'Ik bel je *dezer dagen* nog' betekent het 'binnenkort'; in 'Ik heb je *dezer dagen* talloze keren gebeld' gaat het om de betekenis 'onlangs'. Daarnaast bestaat de variant *een dezer dagen*, die alleen 'binnenkort' betekent: 'Ik bel je een *dezer dagen* nog.'

Dezer dagen wordt ook vaak gebruikt in zinnen als 'Er is *dezer dagen* alweer kans op nachtvorst.' Bedoeld is dan 'deze weken', 'deze maand', 'zowel de afgelopen dagen als de komende dagen'. Deze betekenis komt nog niet voor in de hedendaagse woordenboeken, maar lijkt toch erg algemeen.

Het woord *dezer* is overigens een oude naamvalsvorm: de tweede naamval meervoud. Er zijn meer gevallen waarin een naamvalsvorm wordt gebruikt om een moment of periode aan te duiden; denk aan 's *ochtends* en 's *winters*.

advertentie

[Congres De nieuwe taal op 22 november](#): hoe verandert taal de wereld en hoe verandert de wereld onze taal. Nieuwe taal voor taalprofessionals, opleiders en taalgebruikers: 24 parallelsessies.

3. Oproep: namen van tijdschriften, nieuwsbrieven en websites

De nieuwsbrief van Wandelnet luistert naar de naam *Lopende Zaken*. Het bedrijf International Flavors and Fragrances heeft een personeelsblad met de titel *Tussen neus en lippen*. En de website van de Taalunie is het *Taaluniversum*. Kent u meer tijdschriften, nieuwsbrieven of websites die een buitengewoon treffende en/of creatieve naam hebben? Uw bijdragen zijn welkom op het [weblog van Onze Taal](#).

De gratis e-mailniewsbrief *Taalpost* verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor aanmelden, afmelden en het archief www.taalpost.nl. U kunt *Taalpost* ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1350

vrijdag 5 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Een Amerikaanse televisiezender schrapt om taalkundige redenen een uitzending over een tekstfragment waarin de vrouw van Jezus vermeld wordt.

Bron: [Kerknieuws.nl](#)

- Het thematische woordenboek van de Vlaamse dialecten wordt misschien nooit afgemaakt.

Bron: [Knack](#)

- Het Vlaamse Centrum voor Taal en Onderwijs geeft tips om een anderstalige nieuwkomer in de klas te verwelkomen.

Bron: [Klasse](#)

2. Studie: mannen en vrouwen praten verschillend

Mannen zeggen vaak *uh* en *uhm*, vrouwen *oh*. Ook zeggen mannen over het algemeen vaker *ja* en *nee* en gebruiken ze meer lidwoorden. Het zijn enkele van de conclusies van Karen Keune na een uitgebreid corpusonderzoek, waarop zij 15 oktober promoveert. Vrouwen hebben over het algemeen een betrokken spreekstijl, met relatief veel werkwoorden en veelvoorkomende woorden. Mannen praten informatiever en gebruiken meer zelfstandige naamwoorden en unieke woorden. In het artikel '[Mannentaal en vrouwenpraat](#)' vindt u onderaan een link naar het volledige proefschrift.

Wilt u graag slimmer kunnen zoeken op internet? Schaf dan voor maar € 7,95 (België: € 9,50) [dit handige boekje](#) van Ewoud Sanders aan.

3. Televisietip: forensisch taalkundige in *Criminal Minds*

Volgende week woensdag (10 oktober) start op televisiezender Veronica seizoen 8 van de Amerikaanse misdaadserie [Criminal Minds](#). Een van de figuren in de nieuwe reeks is een forensisch taalkundige die profiler (gedragsdeskundige) bij de FBI is en ook taalkunde doceert aan de Georgetown University. Dr. Alex Blake, gespeeld door Jeanne Tripplehorn, trekt nogal snel taalkundige conclusies, maar dat is Hollywood. De eerste aflevering, 'The Silencer', is nu al te zien bij [TV Show7](#). Forensische taalkunde is niet voor gevoelige zieltjes!

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor aanmelden, afmelden en het archief www.taalpost.nl. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1349

woensdag 3 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: Genootschap Onze Taal

1. Taalnieuws

- Nederland heeft vergeleken met andere Europese landen een groot gebrek aan taalleraren.

Bron: [De Telegraaf](#)

- De gemeente Rotterdam is een website begonnen om jongeren straattaal af te leren.

Bron: [Jouw taal zijn taal](#)

- Het Saksisch is het minst populaire dialect van Duitsland.

Bron: [Süddeutsche Zeitung](#).

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar voor onze opfrustraining taalregels (spelling, grammatica, leestekens) van a.s. zaterdag in [Rotterdam!](#)

2. Oproep van de maand: *Woordenboek van het Algemeen Onbeschaafd Nederlands*

In 2007 verscheen het *Woordenboek van platte taal* (WPT). De auteurs gaan daar nu een volledig herziene en uitgebreide editie van uitbrengen bij Prisma: het *Woordenboek van het Algemeen Onbeschaafd Nederlands* (AON), waarin zij het 'onbeschaafde Nederlands' nog beter willen beschrijven. In het WPT stond bijvoorbeeld (nagenoeg) geen Vlaamse/Zuid-Nederlandse schuttingtaal of Vlaams/Zuid-Nederlands slang. In het AON moet dat beter, en daarom roepen de auteurs iedereen op zulke woorden en uitdrukkingen in te sturen – zie: www.onbeschaafdnerlands.nl.

(advertentie)

GEZOCHT: vrijwillig(st)er om twee manuscripten te redigeren (o.a. een roman over een Hindoestaans meisje dat in de koloniale tijd uit India naar Suriname komt). K.Bodha@kpnplanet.nl of tel. 020-463 71 54.

3. Extra: discussiëren met Van Dale

Volgende week organiseert woordenboekmaker Van Dale groepsdiscussies over de toekomst van de dikke Van Dale. De bijeenkomsten vinden plaats op loopafstand van het centraal station van Utrecht. Iedereen die Nederlands spreekt, wordt uitgenodigd mee te doen – ook bijvoorbeeld mensen die (bijna) nooit een woordenboek gebruiken. Als dank ontvangen deelnemers een kleine attentie. Reiskosten worden vergoed.

Wie zich wil aanmelden, dient eerst een [kort online-formulier](#) in te vullen.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor aanmelden, afmelden en het archief www.taalpost.nl. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Taalpost 1348

maandag 1 oktober 2012

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Een eerste lichte docenten Chinees studeert af aan de Universiteit Leiden.

Bron: [Universiteit Leiden](#)

- De meeste Duitsers zijn tevreden over hun voornaam.

Bron: [Gesellschaft für deutsche Sprache](#)

- Over drie jaar zal het Chinees beter vertegenwoordigd zijn op het internet dan het Engels, verwacht een commissie van de Unesco.

Bron: [Broadband Commission Annual Report 2012](#)

2. Taaltip: *h/Hoogleraar b/Burgerlijk r/Recht*

Vorige week [belde](#) iemand met de vraag waar de hoofdletters komen in *hoogleraar burgerlijk recht*. Het antwoord is: nergens.

Functiebenamingen zijn geen eigennamen. Of iemand nu *putjesschepper*, *machinist*, *minister of hoogleraar* is, het gaat hier om [gewone woorden](#). Zelfs een *prinses* of [koningin](#) krijgt in principe geen hoofdletter.

Ook studierichtingen en schoolvakken worden gewoonlijk met kleine letters geschreven: *aardrijkskunde*, *geneeskunde*, *rechten* en dus ook *burgerlijk recht*. Het zijn geen unieke zaken waaraan een persoon of een organisatie een naam heeft gegeven. Maar heel specifieke opleidingsnamen hebben wel een uniek karakter en hebben daardoor veel weg van een eigenaam, bijvoorbeeld de post-hbo-opleiding [Paard en Hulpverlening](#). Zie voor meer uitleg de [website van Onze Taal](#).

advertentie

[Congres De nieuwe taal op 22 november](#): hoe verandert taal de wereld en hoe verandert de wereld onze taal. Nieuwe taal voor taalprofessionals, opleiders en taalgebruikers: 24 parallelsessies.

3. Extra: wondere taalwereld in Breda

Aanstaande woensdag, 3 oktober, organiseert de bibliotheek van Breda een avond over 'de wondere wereld van de taal'. Schrijver en taalkundige Wim Daniëls en journalist Rosé Lokhoff geven beiden een korte lezing en gaan daarna in gesprek met het publiek.

Het programma begint om 20.15 uur in de open ruimte van de bibliotheek. Kaarten kosten 10 euro, voor leden van de bibliotheek 8 euro. Meer informatie: [Bibliotheek Breda](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Zie voor aanmelden, afmelden en het archief www.taalpost.nl. U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).